

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2024
COM(2024) 603 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και
την πολιτική απασχόλησης της Τσεχίας**

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 603 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης της Τσεχίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου¹, και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως για να προωθήσει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να καταστήσει τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

¹ EE L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>

- (2) Ο κανονισμός REPowerEU³, που εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Η Τσεχία πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.
- (3) Στις 16 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030»⁴ με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, καθώς και η ενιαία αγορά, αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 14 Φεβρουαρίου 2024, την ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα⁵. Η έκθεση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που καθορίστηκαν.
- (4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024⁶, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της έρευνας με βάση τις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Τσεχία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Απριλίου 2024, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2024.
- (5) Στις 30 Απριλίου 2024, τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/EK (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>

⁴ COM(2023) 168 final.

⁵ COM(2024) 77 final.

⁶ COM(2023) 901 final.

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου. Περιλαμβάνει επίσης τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών⁷. Οι στόχοι του νέου πλαισίου είναι η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μέσω σταδιακής δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Προωθεί την εθνική ανάληψη ευθύνης και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτουν χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών⁸ στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία το αργότερο έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ΑΕΠ, καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του δημόσιου ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά τρία έτη κατ' ανώτατο όριο. Στις [21 Ιουνίου] 2024, η Επιτροπή, προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω σχεδίων, θα παράσχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά με το περιεχόμενο των σχεδίων και τις μετέπειτα ετήσιες εκθέσεις προόδου τις οποίες θα πρέπει να υποβάλουν και, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, θα τους διαβιβάσει τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τις δημοσιονομικές προσαρμογές (πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, κατά περίπτωση). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων τους και τη διαβούλευση με ανεξάρτητα δημοσιονομικά

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>) και οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁸ Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024 (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>). «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

όργανα, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατά περίπτωση.

- (6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (7) Την 1η Ιουνίου 2021, η Τσεχία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2021, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας⁹, η οποία τροποποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, καθώς και να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU¹⁰. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Τσεχία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.
- (8) Στις 24 Απριλίου 2024, η Τσεχία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και, στις 30 Απριλίου 2024, το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2024, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Τσεχίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- (9) Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για την Τσεχία¹¹. Αξιολόγησε την πρόοδο της Τσεχίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε

⁹ Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας (11047/2021).

¹⁰ Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 16ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 8ης Σεπτεμβρίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας (13383/2023).

¹¹ SWD(2024) 603 final.

κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Τσεχίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

- (10) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat¹², το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Τσεχίας αυξήθηκε από 3,2 % του ΑΕΠ το 2022 σε 3,7 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 44,2 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 44,0 % στα τέλη του 2023. Όπως ανακοινώθηκε στις κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024¹³, η Επιτροπή κάνει το πρώτο βήμα για να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος, βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ¹⁴. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Τσεχίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2023 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Στην έκθεση συναγόταν το συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής που συστάθηκε βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή δεν θα προτείνει τον Ιούλιο την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για την Τσεχία.
- (11) Στις 12 Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε¹⁵ στην Τσεχία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής¹⁶, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Συνέστησε στην Τσεχία να βρίσκεται σε ετοιμότητα για να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Τσεχία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός¹⁷ ήταν

¹² Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2024.

¹³ COM(2023) 141 final.

¹⁴ Έκθεση της Επιτροπής που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 19.6.2024 [COM(2024) 598 final].

¹⁵ Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Τσεχίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 19).

¹⁶ Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Τσεχίας το 2023, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 10,5 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

¹⁷ Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός

συσταλτικός, κατά 0,9 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε συσταλτική συμβολή ύψους 0,7 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Σε αυτήν περιλαμβάνεται το μειωμένο κόστος των στοχευμένων μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, κατά 0,1 % του ΑΕΠ. Περιλαμβάνεται επίσης το χαμηλότερο κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία (κατά 0,1 % του ΑΕΠ). Συνολικά, η προβλεπόμενη αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ ανήλθαν στο 1,1 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 4,4 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά αύξηση κατά 0,5 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Η Τσεχία χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ. Η Τσεχία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως οι ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης και η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ο εκσυγχρονισμός και η αύξηση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων και η προετοιμασία έργων για τον εξηλεκτρισμό, η αντιπλημμυρική προστασία και η συγκράτηση των υδάτων εκτάσεων γης και δήμων, έργα τσεχικών εταιρειών που αποσκοπούν στη μείωση της κατανάλωσης νερού και στην εφαρμογή κυκλικών λύσεων για τις επιχειρήσεις, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και την καινοτομία, ή παροχή ψηφιακών συσκευών για τα σχολεία, τα οποία χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ.

- (12) Οι βασικές προβολές του προγράμματος σύγκλισης 2024 μπορούν να συνοψιστούν ως εξής. Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,4 % το 2024 και κατά 2,6 % το 2025, ενώ ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,7 % το 2024 και 2,4 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε 2,3 % του ΑΕΠ το 2024 και να διαμορφωθεί σε 2,1 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 45,5 % έως τα τέλη του 2024 και σε 46,4 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 1,6 % του ΑΕΠ το 2026 και σε 1,2 % το 2027. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Αντίστοιχα, μετά το 2025, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί σε 47,1 % το 2026 και να σταθεροποιηθεί το 2027.

προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

- (13) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,2 % το 2024 και κατά 2,8 % το 2025, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 2,5 % το 2024 και 2,2 % το 2025.
- (14) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 2,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 45,2 % έως τα τέλη του 2024. Η μείωση του ελλείμματος το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως την απόσυρση των μέτρων για τον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών της ενέργειας και την εφαρμογή μιας δέσμης μέτρων εξυγίανσης. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι συσταλτικός κατά 2,3 % του ΑΕΠ το 2024.
- (15) Δαπάνες ύψους 0,5 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, έναντι 0,4 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο και το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Τσεχίας. Δαπάνες ύψους 0,1 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με δάνεια από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, έναντι 0 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής.
- (16) Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο συνέστησε¹⁸ στην Τσεχία να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών¹⁹ το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 6,0 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των προϋπολογισμών τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Τσεχίας προβλέπεται να μειωθούν κατά 1,1 % το 2024, ποσοστό που είναι χαμηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.
- (17) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στη Τσεχία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο διευκρίνισε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Τσεχία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις

¹⁸ Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 της Τσεχίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 22).

¹⁹ Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες εκτός i) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) των δαπανών για τόκους, iii) των δαπανών για την κυκλική ανεργία και iv) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος²⁰ των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 1,2 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να ανέλθει σε -0,2 % το 2024 και σε 0,0 % το 2025. Ειδικότερα, ο φόρος επί των απροσδόκητων κερδών θεωρείται ότι θα παραμείνει σε ισχύ το 2024 και το 2025²¹. Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 1,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες²² έχουν συσταλτική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 2,2 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας προβλέπεται να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Επιπλέον, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Αυτό συνάδει επίσης με τη σύσταση του Συμβουλίου.

- (18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στην Τσεχία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να μειωθούν στο 4,2 % του ΑΕΠ το 2024 από 4,4 % του ΑΕΠ το 2023. Η μείωση αυτή οφείλεται στη λήξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ, για την οποία τα κονδύλια ήταν διαθέσιμα έως το 2023. Λαμβανομένου υπόψη αυτού του πρόσθετου παράγοντα, εκτιμάται ότι οι δημόσιες επενδύσεις το 2024 τηρούν τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αναμένεται να μειωθούν στο 1,0 % του ΑΕΠ το 2024 από 1,1 % του ΑΕΠ το 2023. Η μείωση αυτή οφείλεται στη λήξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ, για την οποία τα κονδύλια ήταν διαθέσιμα έως το 2023.
- (19) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 1,9 % του ΑΕΠ το 2025. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί στο 45,5 % έως τα τέλη του 2025. Η αύξηση του δείκτη χρέους ως προς το ΑΕΠ το 2025 αντανακλά κυρίως το αρνητικό ονομαστικό ισοζύγιο, το οποίο αντισταθμίζεται εν μέρει από την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ.

²⁰ Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

²¹ Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής εικάζεται, καταρχήν, ότι τα μέτρα τα οποία, σύμφωνα με την Τσεχία, παραμένουν σε ισχύ έως τα τέλη του 2024 θα έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις και το 2025.

²² Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο (10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

- (20) Το διαρθρωτικό δημοσιονομικό ισοζύγιο της Τσεχίας μειώθηκε από σχεδόν ισοσκελισμένο, κατά μέσο όρο, την περίοδο 2014-2019 σε -2,9 % το 2023. Αυτό ήταν αποτέλεσμα μόνιμων μέτρων, όπως η περικοπή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και η αύξηση των παροχών κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των συντάξεων με βάση τον πληθωρισμό, τα οποία δεν χρηματοδοτήθηκαν από αντίστοιχη αύξηση των εσόδων. Ασκείται επιπλέον πίεση στη δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσο-μακροπρόθεσμα λόγω της αύξησης του κόστους το οποίο συνεπάγεται η γήρανση του πληθυσμού. Το 2023 η Τσεχία τροποποίησε τον πρώτο πυλώνα του συνταξιοδοτικού συστήματος, μειώνοντας, μεταξύ άλλων, την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των συντάξεων και επιβάλλοντας αυστηρότερους όρους στην πρόωρη συνταξιοδότηση. Ωστόσο, εάν δεν υπάρξουν πρόσθετες αλλαγές, αναμένεται αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών κατά περίπου 3 εκατοστιαίες μονάδες έως το 2060, λόγω του προβλεπόμενου διπλασιασμού του δείκτη εξάρτησης των ηλικιωμένων²³, του ανώτατου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, καθώς και του ακόμη υψηλού αριθμού ατόμων που συνταξιοδοτούνται πρόωρα. Εάν δεν χρηματοδοτηθεί από αντίστοιχη αύξηση των εσόδων, η προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού θα μπορούσε να αυξήσει τους κινδύνους δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η κυβέρνηση προτείνει να συνδεθεί η νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής και να επιβραδυνθεί η αύξηση των νέων χορηγούμενων συντάξεων. Οι αλλαγές αυτές, εάν εφαρμοστούν, θα βελτιώσουν τη δημοσιονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ένα άλλο πιθανό μέτρο για τη δημοσιονομική βιωσιμότητα μακροπρόθεσμα μπορεί, μεταξύ άλλων, να είναι η αύξηση της προσφοράς εργασίας με την παροχή κινήτρων για την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας πέραν της ηλικίας συνταξιοδότησης.
- (21) Η ανταγωνιστικότητα και η παραγωγικότητα παρεμποδίζονται από τις ελλείψεις εργαζομένων. Η απασχόληση των μητέρων θα μπορούσε να αυξηθεί, όπως φαίνεται από τη χαμηλή απασχόληση των γυναικών για αρκετά χρόνια μετά τον τοκετό. Πέρα από την έλλειψη διαθέσιμων υπηρεσιών παιδικής φροντίδας, το σύστημα φορολογίας και παροχών αποτρέπει τους γονείς με χαμηλότερο εισόδημα, και ιδίως τις μητέρες, να επιστρέψουν στην εργασία. Οι τριετείς γονικές άδειες, οι υψηλές φορολογικές εκπτώσεις για τους/τις μη εργαζόμενους/-ες συζύγους και οι οικογενειακές παροχές που παρέχουν κίνητρα στον/στην γονέα με το χαμηλότερο εισόδημα να λαμβάνει μακρές περιόδους άδειας αποθαρρύνουν τους γονείς, και ιδίως τις μητέρες, από την εργασία ή την αναζήτηση εργασίας. Η φορολόγηση των εισοδημάτων από εργασία για τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας ήταν υψηλότερη από τον μέσο όρο της ΕΕ το 2022 και πάνω από τη φορολογική επιβάρυνση για τους άγαμους ανθρώπους στο ίδιο μισθολογικό επίπεδο. Η ενθάρρυνση του/της γονέα με το χαμηλότερο εισόδημα να εργαστεί ή να αναζητήσει εργασία θα αποφέρει επίσης μεγαλύτερα έσοδα για το συνταξιοδοτικό σύστημα.
- (22) Τα συνολικά φορολογικά έσοδα της Τσεχίας σε σχέση με το ΑΕΠ είναι σημαντικά χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ το 2022 (35,3 % έναντι 40,2 % του μέσου όρου της ΕΕ). Η διεύρυνση της φορολογικής βάσης μέσω της αύξησης του μεριδίου των φόρων που είναι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη συνιστά επιλογή για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Οι περιοδικοί φόροι ακίνητης περιουσίας συγκαταλέγονται μεν στους φόρους που είναι οι λιγότερο επιζήμιοι για την ανάπτυξη, αλλά τα έσοδα από την περιοδική φορολόγηση ακίνητης

²³

Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής για τη δημογραφική γήρανση του Απριλίου του 2024.

περιουσίας είναι πολύ χαμηλά και ανέρχονται στο 0,2 % του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 1,0 % του ΑΕΠ που είναι ο μέσος όρος της ΕΕ (το 2022). Παρά την αύξηση των περιοδικών φόρων ακίνητης περιουσίας το 2024, το σύστημα περιοδικής φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας των κτιρίων και των μονάδων βασίζεται στο εμβαδό των ακινήτων, γεγονός που οδηγεί σε άνιση φορολόγηση ακινήτων της ίδιας αξίας και δεν ανταποκρίνεται στις μεταβολές της αξίας των ακινήτων. Η εφαρμογή ενός συστήματος αποτίμησης ακινήτων το οποίο επιλέγει ως φορολογική βάση τις αξίες των ακινήτων, ευθυγραμμίζει τις αξίες των ακινήτων με τις αγοραίες αξίες και επιτρέπει τακτικές επικαιροποιήσεις της αξίας τους, θα αύξανε την αποτελεσματικότητα της φορολόγησης ως εργαλείου για τον μετριασμό των αυξήσεων στις τιμές των ακινήτων και θα αξιοποιούσε με τον πλέον παραγωγικό τρόπο το υφιστάμενο απόθεμα κατοικιών. Αυτό με τη σειρά του θα αυξήσει την οικονομική προσιτότητα της στέγασης και την ικανότητα των ανθρώπων να μετακινούνται προς εργασία, στηρίζοντας την οικονομική ανάπτυξη και αυξάνοντας τα έσοδα από τους περιοδικούς φόρους ακίνητης περιουσίας.

- (23) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Αυτές αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας της Τσεχίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο η Τσεχία να συνεχίσει την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και να επιταχύνει τις επενδύσεις αντιμετωπίζοντας τις καθυστερήσεις που προκύπτουν και ενισχύοντας παράλληλα την ικανότητα απορρόφησης. Η απορρόφηση των κονδυλίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρεμποδίζεται ιδιαίτερα από περιορισμούς της διοικητικής ικανότητας σε ορισμένους από τους φορείς υλοποίησης. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές σε τομείς που απαιτούν περισσότερη εμπειρογνώσια, όπως η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία για την ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
- (24) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Τσεχία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις οικείες ειδικές συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η επανεξέταση αυτή αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Τσεχία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να παρατηρούνται προκλήσεις καθώς και σημαντικές περιφερειακές ανισότητες. Το Severozápad και, σε μικρότερο βαθμό, το Moravskoslezsko έχουν περιπέσει σε αναπτυξιακό τέλμα. Η επιτάχυνση της εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής σε συνδυασμό με την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, ιδίως σε αυτές τις περιφέρειες, είναι ζωτικής σημασίας.

Οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα εξακολουθούν να είναι συναφείς. Ειδικότερα, απαιτείται η ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας των περιφερειών, η βελτίωση της εταιρικής σχέσης μεταξύ τους και η ενίσχυση της ανάληψης ευθύνης εκ μέρους τους, προκειμένου να αυξηθεί η απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ από τους μικρούς δήμους, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και τις τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις. Απαιτείται να υλοποιηθούν επενδύσεις για τη στήριξη βιώσιμων αστικών και περιφερειακών μεταφορών και υποδομών εναλλακτικών καυσίμων ώστε να επιταχυνθεί η πράσινη μετάβαση, σε συνδυασμό με την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά και επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και την κυκλική οικονομία. Είναι σημαντικό να ολοκληρωθούν οι προγραμματισμένες δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, με έμφαση στα μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων. Αποτελεί επίσης προτεραιότητα να επιταχυνθεί η ένταξη των ατόμων που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας, όπως, μεταξύ άλλων, η ένταξή τους στην αγορά εργασίας σύμφωνα με τις δεξιότητές τους. Παραμένει σημαντικό να δοθεί έμφαση στον αντίκτυπο των μέτρων που σχετίζονται με μειονεκτούσες ομάδες, όπως οι Ρομά.

- (25) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, αξίζει να δοθεί περαιτέρω προσοχή στις δυνατότητες κινητοποίησης περισσότερων πόρων του ιδιωτικού τομέα, ιδίως μέσω της ευρύτερης χρήσης χρηματοδοτικών μέσων σε συνδυασμό με επιχορηγήσεις. Τέτοια καινοτόμα μέσα μπορούν να αξιοποιήσουν περισσότερες ιδιωτικές επενδύσεις, ιδίως για την ενεργειακή απόδοση, τις λύσεις καθαρής ενέργειας και την επιχειρηματική ανάπτυξη. Οι ικανότητες της Εθνικής Τράπεζας Ανάπτυξης θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικότερα για την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής. Δεδομένης της φιλοδοξίας της να υπερβεί το επίπεδο της χώρας με μέτριες επιδόσεις καινοτομίας, η Τσεχία θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πρωτοβουλία της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη στους τομείς των ψηφιακών τεχνολογιών και της καινοτομίας υπερπροηγμένης τεχνολογίας, των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογιών και των βιοτεχνολογιών και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης για τη στήριξη του βιομηχανικού μετασχηματισμού.
- (26) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, η Τσεχία αντιμετωπίζει διάφορες περαιτέρω προκλήσεις που σχετίζονται με τη δημόσια διοίκηση και την ανταγωνιστικότητα.
- (27) Η ελκυστικότητα της τσεχικής δημόσιας διοίκησης ως εργοδότης και η ικανότητα του δημοσιοϋπαλληλικού κλάδου να διατηρεί ταλέντα δέχονται πιέσεις. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις θέσεις εργασίας εμπειρογνομόνων, διοικητικού προσωπικού και ΤΠ. Το 2023 τέθηκαν σε ισχύ τροποποιήσεις του νόμου περί δημόσιας διοίκησης με τις οποίες θεσπίστηκαν καθορισμένης διάρκειας θητείες για τους ανώτερους δημοσίου υπαλλήλους, ταχύτερες διαδικασίες προσλήψεων και περισσότερες επιλογές για την προσέλκυση εξωτερικών υποψηφίων. Ωστόσο, ο κατακερματισμός της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων εμποδίζει μια πιο συστηματική προσέγγιση της διαχείρισης ταλέντων. Το μέγεθος της τσεχικής δημόσιας διοίκησης είναι μικρότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ όσον αφορά τόσο τις δαπάνες όσο και τον αριθμό των απασχολούμενων. Ωστόσο, οι μισθοί παραμένουν χαμηλότεροι από ό,τι στον ιδιωτικό τομέα για συγκρίσιμα επίπεδα εκπαίδευσης, ενώ, σε πραγματικούς όρους, έχουν μειωθεί κατά περισσότερο από 10 % έναντι του 2004, μειώνοντας περαιτέρω την ελκυστικότητα της

δημόσιας διοίκησης. Η ενίσχυση της ικανότητας της τσεχικής δημόσιας διοίκησης να προσελκύει, να διατηρεί και να αναπτύσσει talenta είναι κρίσιμη για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών της.

- (28) Η δημόσια διοίκηση της Τσεχίας διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, δεδομένου ότι διαμορφώνει το κανονιστικό περιβάλλον και τις δημόσιες επενδύσεις, ιδίως σε σχέση με τη διττή μετάβαση. Οι επιδόσεις του δημόσιου τομέα και η αποτελεσματικότητα της κυβέρνησης της Τσεχίας παρέμειναν σταθερές και κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ το 2022. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά τη στρατηγική καθοδήγηση και τη χάραξη τεκμηριωμένης πολιτικής. Αυτό απαιτεί τη μείωση του υπηρεσιακού καταμερισμού και την ενίσχυση των ικανοτήτων στρατηγικής καθοδήγησης, προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή των στρατηγικών και η εφαρμογή τους σε όλες τις πολιτικές. Η κατακερματισμένη τοπική διοικητική ικανότητα της Τσεχίας αποτελεί σημαντικό παράγοντα που εμποδίζει, μεταξύ άλλων, τους μικρούς δικαιούχους να αντλούν αποτελεσματικά τα κονδύλια της ΕΕ. Η απορρόφηση από τους μικρούς δήμους, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τις τοπικές μη κυβερνητικές οργανώσεις θα μπορούσε να βελτιωθεί στηρίζοντας τους αιτούντες, π.χ. με τον καθορισμό κοινών διαχειριστών έργων και την παροχή ολοκληρωμένης πληροφόρησης, σε ένα μέρος, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση από την ΕΕ. Προτεραιότητα στο πλαίσιο αυτό είναι η ανάπτυξη στοχευμένης στήριξης για την ενίσχυση της τοπικής διοικητικής ικανότητας σε περιφέρειες που πλήττονται διαρθρωτικά, όπως το Severozápad και το Moravskoslezsko. Το καλό παράδειγμα του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης δείχνει ότι οι περιφέρειες ενεργοποιούνται όταν έχουν πιο ενεργό ρόλο στον καθορισμό των ειδικών αναγκών τους.
- (29) Οι επιδόσεις της Τσεχίας στον τομέα της καινοτομίας εξακολουθούν να περιορίζονται από την αναποτελεσματική μεταφορά τεχνολογίας και γνώσης και από τους αδύναμους δεσμούς μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας και βιομηχανικού τομέα. Οι δημόσιες δαπάνες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης που χρηματοδοτείται από τις επιχειρήσεις παραμένουν περίπου στο ήμισυ του μέσου όρου της ΕΕ (0,023 % του ΑΕΠ, έναντι 0,045 %) και παρουσιάζουν πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια, γεγονός που καταδεικνύει τον χαμηλό βαθμό (και τα περιορισμένα κίνητρα) συνεργασίας ακαδημαϊκής κοινότητας-επιχειρήσεων. Αυτό επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τη μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας στην οικονομία και περιορίζει την ικανότητα καινοτομίας της Τσεχίας, όπως καταδεικνύεται, για παράδειγμα, από τις περιορισμένες αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, οι οποίες παραμένουν πολύ κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ (0,83 εκατοστιαίες μονάδες ανά δισ. του ΑΕΠ έναντι 3,4 εκατοστιαίων μονάδων το 2020). Η πρόκληση αυτή θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με μέτρα για τη διαρθρωτική βελτίωση και ενίσχυση της μεταφοράς τεχνολογίας στην Τσεχία, τα οποία να αποσκοπούν ειδικά στην αύξηση της αποδοτικότητας της μεταφοράς τεχνολογίας και στη διευκόλυνση της δημιουργίας τεχνοβλαστών. Ένα έργο του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων», το οποίο αρχίζει στις 9 Ιουνίου 2024, αναμένεται να παράσχει στην Τσεχία συγκεκριμένη στήριξη και συστάσεις πολιτικής όσον αφορά την αύξηση των δεσμών επιστήμης-επιχειρήσεων.
- (30) Τα ποσοστά συμμετοχής και ολοκλήρωσης της ανώτατης εκπαίδευσης μειώνονται, γεγονός που επιδεινώνει την έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων. Το ποσοστό ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ των ατόμων ηλικίας 25-34 ετών εμφανίζει πτωτική τάση μετά το 2021 και είναι το τέταρτο χαμηλότερο στην ΕΕ

(33,7 % έναντι 43,1 % του μέσου όρου της ΕΕ), πολύ μακριά από τον ενωσιακό στόχο του 45 %. Μεταξύ του 2016 και του 2021, ο αριθμός των εγγεγραμμένων σπουδαστών μειώθηκε κατά 11,6 %, ενώ τα ποσοστά σχολικής διαρροής είναι σταθερά υψηλά. Η χρηματοδοτική στήριξη για τους σπουδαστές είναι σταθερά χαμηλή (2,5 % των δημόσιων δαπανών έναντι 18,8 % του μέσου όρου της ΕΕ), παρά τα εμπειρικά στοιχεία που δείχνουν υψηλές αποδόσεις παραγωγικότητας των επενδύσεων στην ανώτατη εκπαίδευση.

- (31) Οι ελλείψεις εργαζομένων και οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων εξακολουθούν να συνιστούν πιεστική πρόκληση που εμποδίζει την ανταγωνιστικότητα της τσεχικής οικονομίας. Αυτές θα μπορούσαν να βελτιωθούν με μέτρα όπως η μεταρρύθμιση των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών και η αύξηση της συμμετοχής των τομεακών συμβουλίων εμπειρογνομόνων στην αντιμετώπιση της μακροχρόνιας έλλειψης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, η Τσεχία έχει δεχθεί τη μεγαλύτερη στην ΕΕ κατά κεφαλήν εισροή ατόμων που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας. Ωστόσο, πάνω από το 50 % εξ αυτών βρίσκονται σε θέσεις χαμηλότερων προσόντων από ό,τι στην Ουκρανία, με τη γλώσσα να αναφέρεται ως σαφές εμπόδιο. Ακόμη, περίπου το 30 % ισχυρίστηκε επίσης ότι η αναγνώριση των προσόντων συνιστά εμπόδιο για την απόκτηση καλύτερης θέσης εργασίας. Η απλούστευση της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στην αλλοδαπή και η αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας υποεκπροσωπούμενων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που έχουν εκτοπιστεί από την Ουκρανία υπό καθεστώς προσωρινής προστασίας, θα μπορούσαν να μετριάσουν τη στενότητα της αγοράς εργασίας.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Τσεχία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών²⁴ το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει με τη διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη και με τη διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε συνετό επίπεδο σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Να λάβει μέτρα για τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος. Να μειώσει, στο σύστημα των φόρων και των παροχών, τα αντικίνητρα για την επιστροφή των γονέων στην εργασία, ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Να βελτιώσει τα κίνητρα ώστε να συνεχίσουν να εργάζονται τα άτομα που πλησιάζουν στη συνταξιοδότηση. Να λάβει μέτρα για την αύξηση των εσόδων από τους περιοδικούς φόρους ακίνητης περιουσίας.
2. Να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα διαχείρισης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, να επιταχύνει τις επενδύσεις και να διατηρήσει τη δυναμική υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Να αντιμετωπίσει τις καθυστερήσεις που προκύπτουν, ώστε να καταστεί δυνατή η αδιάλειπτη, ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του

²⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας μέτρα για την καλύτερη κινητοποίηση πόρων του ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων με τη χρήση καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, εξετάζοντας παράλληλα τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να ενισχύσει την ικανότητα της τσεχικής δημόσιας διοίκησης να προσελκύει, να διατηρεί και να αναπτύσσει talenta, ιδίως όσον αφορά τις δεξιότητες στους τομείς της ανάλυσης, της διαχείρισης και της ΤΠ. Να μειώσει τον υπηρεσιακό κατακερματισμό και να ενισχύσει τις ικανότητες στρατηγικής καθοδήγησης ώστε να βελτιωθεί η συνοχή μεταξύ των πολιτικών. Να στηρίξει τη συνεργασία μεταξύ των δημοτικών διοικήσεων, μεταξύ άλλων με την παροχή στήριξης για την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων με επίκεντρο τις περιφέρειες που πλήττονται διαρθρωτικά.
4. Να τονώσει την καινοτομία βελτιώνοντας τη μεταφορά τεχνολογίας από την ακαδημαϊκή κοινότητα στις επιχειρήσεις, στηρίζοντας τη δημιουργία τεχνοβλαστών και νεοφυών επιχειρήσεων και αυξάνοντας τη συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, αντιμετωπίζοντας τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, απλουστεύοντας την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στην αλλοδαπή και αυξάνοντας τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας των υποεκπροσωπούμενων ομάδων.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*